

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія музичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
«14» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вокально-хорова підготовка:

хорове диригування

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Кременець – 2024

Моронжук М.О., Шегера С.Я. Хорове диригування: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2024. 20 с.

Розробник:

Моронжук М.О. – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Шегера С.Я. – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музичних дисциплін
Протокол від «01» серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Сергій ШЕГЕРА

1. Вступ

Вокально-хорова робота займає важливе місце у професійній діяльності вчителя музики – хормейстера, тому природно, що до його диригентсько-хорової підготовки висуваються великі вимоги. Хорове диригування займає центральне місце в циклі спеціальних дисциплін, яке вивчає майбутній педагог-музикант.

Диригування – це виконавське мистецтво, таке само, як спів або гра на музичному інструменті. Виходячи із специфіки диригентської справи, на складність завдання, яке стоїть перед керівником хору, здобувач фахової перед вищої освіти мусить відзначатися специфічними диригентськими здібностями, широкою музично-теоретичною та практичною підготовкою, і знаннями, які б дозволили з успіхом користуватись і віддаватись цьому виду мистецтва.

Тому, у системі підготовки вчителя музичного мистецтва особливого значення набуває диригування, як один з основних предметів диригентсько-хорового циклу. Важливість цієї дисципліни визначається специфікою роботи вчителя, спрямованої на реалізацію завдань музично-естетичного виховання здобувачів фахової перед вищої освіти засобами хорового співу.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів ECTS: 9	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна	
Змістових модулів – 16	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
Загальна кількість годин – 270	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:	1
		Семестр	1- 8
		Лабораторні	140
		Самостійна робота	130
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 140 самостійної роботи здобувача освіти – 130	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Види контролю: заліки- 8-й семестр, екзамени- 4-й семестр	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 52% / 48%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Хорове диригування» є підготовка майбутнього вчителя музики, як носія музичної культури в кращих традиціях вітчизняного виховання, формування у майбутніх учителів музичного мистецтва професійної диригентської майстерності та психологічної готовності до керування хоровим колективом.

Основні завдання курсу:

- 1) виховання у студентів любові до диригентської діяльності, хорового мистецтва;
- 2) професійний розвиток музичних здібностей (слуху, відчуття ладу, ритму, пам'яті, хорового та креативного мислення);
- 3) формування навичок самостійної роботи над партитурою: спів партій, акордів, вміння передати зміст твору та його виконавську інтерпретацію засобами диригентської техніки, слова, міміки, короткий усний аналіз твору;
- 4) засвоєння диригентсько-хорових знань, умінь, навичок, необхідних для проведення практичної роботи з хором;
- 5) вивчення кращих зразків української, світової класики, сучасної хорової літератури, народної пісенної творчості, а також дитячого шкільного репертуару.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК1 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і
ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК16 Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування у процесі виконання професійних завдань.

СК18 Здатність впроваджувати здоров'язберезувальні технології розвитку особистості засобами музичного мистецтва та працювати з учнями з особливими освітніми потребами.

СК19 Здатність до вокальної, диригентсько-хорової та інструментальної інтерпретації музичних творів.

СК21 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у вокально-виконавській діяльності.

СК22 Здатність організовувати сольну і колективну вокально-виконавську діяльність учнів різних вікових груп.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Хорове диригування» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН16 Володіти теоретико-методологічними знаннями у галузі музичного мистецтва, принципами та закономірностями організації музично-освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти; враховувати у процесі музичного навчання та виховання учнів їх індивідуальні та вікові особливості, освітні потреби.

РН18 Володіти ключовими навичками хорового диригування для здійснення диригентсько-виконавської діяльності та організації вокально-хорової роботи школярів.

РН19 Уміти виконувати вокальні твори різних епох, стилів, жанрів.

РН22 Демонструвати уміння художньої інтерпретації сучасного вокального музичного мистецтва; виявляти сценічну культуру, акторський талант.

РН23 Уміти формувати вокально-виконавський репертуар для учасників вокальної студії, розвивати їх творчий потенціал, вокально-виконавську майстерність.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ознайомлення з основами техніки диригування.

Тема 1. Диригування як вид музичного мистецтва.

Диригування є важливою часткою музичного виконавства, в якій найбільш глибоко і масштабно проявляється його суть. Роль диригента в роботі з дитячим хоровим колективом.

Тема 2. Підготовка диригентського апарату до оволодіння технікою диригування.

Диригентський апарат. Диригентська постава. Усвідомлення зручної позиції рук. Відпрацювання природної форми кисті. Висотні положення рук. Поняття про розмір. Основні схеми диригування. Основні принципи та характер диригентського жесту. Три моменти початку диригентського виконання. Прийоми показу початку і закінчення звучання. Початкове розмежування функцій рук.

Змістовий модуль 2. Практичне засвоєння основ техніки диригування.

Тема 3. Диригування пісень шкільного репертуару.

Вивчення простих розмірів. Функції рук. Відпрацювання показу моменту вступу та закінчення звучання. Початкове розмежування функцій рук. Принципи показу ритмічного малюнку. Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 1-2 класів ЗНЗ.

Тема 4. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Вивчення тридольної та чотиридольної схеми. Диригування твору з вивченими схемами. Функції рук. Поняття амплітуди жесту, в залежності від динамічних відтінків. Вивчення 3-4 хорових творів (а capella і з супроводом).

Змістовий модуль 3. Удосконалення основ техніки диригування.

Тема 5. Опрацювання і закріплення основних елементів диригентського жесту.

Ауфтакт, його роль у диригуванні. Для показу початку твору, епізоду, для показу любого моменту динамічного або ритмічного характеру, який повинен бути підкреслений при виконанні, диригент використовує певний підготовчий або попереджуючий жест – ауфтакт. Види ауфтактів, їх застосування.

Тема 6. Характер і типи замахів. Показ вступів і зняття на різні долі такту. У диригуванні використовуються три види зняття: за схемою. Жест зняття має напрям малюнку метричної схеми (до напряму долі, на котрій припиняється звучання); від себе. Жест, який знімає звучання на останній долі, має вигляд більш чи менш округлої форми (в залежності від темпу, характеру, динаміки твору); до себе.

Тема 7. Диригентські штрихи. Штрих – прийом зволікання звуку. Види штрихів (legato, non legato, staccato): правила передачі у диригентському жесті. Значення штрихів у характері хорового твору.

Тема 8. Фермати, їх види та прийоми виконання.

Всі фермати можна поділити на дві групи: фермата, яка не пов'язана з подальшим виконанням твору та завершує музичну думку. Така фермата в диригуванні зветься знімаюча; фермата, яка пов'язана з подальшим викладенням і лише припиняє музичну думку – перевідна. Вправи на різні види фермат за чотирьохдольною схемою. Принципи їх виконання. Показ цезур і пауз між фразами. Застосування і принципи виконання.

Змістовий модуль 4. Практичне засвоєння основ техніки диригування.

Комплексна диригентська робота над хоровими творами.

Тема 9. Диригування пісень шкільного репертуару.

Диригування дитячих пісень за дво-, три- та чотиридольною схемами, використовуючи штрихи – legato, non legato. Показ вступів на різні долі такту.

Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 1-3 класів ЗНЗ.

Тема 10. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Подальша робота над розвитком самостійних та окремих функцій рук. Вступи різних хорових партій (функції рук при показі окремих вступів різних голосів). Вивчення за семестр 3-4 різнохарактерних хорових творів (а capella, з супроводом)

Змістовий модуль 5. Теоретико-технічна база диригування.

Тема 11. Проблема поняття диригентської «точки», її різновиди.

Елемент диригентської долі, момент виникнення звуку. Характер «точки». Взаємодія штрихів у правильному виконанні «точки». Акценти.

Тема 12. «Дроблений» вступ. Диригування в повільних темпах (дроблення основної метричної долі). Ритм. Поєднання різних ритмічних малюнків у правій та лівій руках.

Тема 13. Характер диригентського жесту, загальні принципи. Звуковедення legato, non legato, staccato. Штрихи, як спосіб ведення звуку.

Legato – плавний прийом показу, зв'язуючий, без уривчастості. «Точка» найменш виражена, кисть максимально зібрана і м'яка. Переважають горизонтальні жести.

Non legato – передбачає перехід від одного звуковедення до іншого з підкресленням кожного з них, без особливої уривчастості, не відриваючи один рух від іншого. «Точка» більш виражена, кисть активна, переважають вертикальні жести.

Staccato – прийом показу протилежний до legato. Головна ознака – уривчастість у жести. «Точка» найбільш виражена, кисть активна, переважають вертикальні жести.

Тема 14. Фаза диригентського жесту – замах. Типи замахів, при показі різного характеру подачі звуку.

Тема 15. Основні засоби музичної виразності. Динаміка. Прийоми показу посилення динаміки (crescendo) та її послаблення (diminuendo). Різка зміна динамічних нюансів (subito).

Тема 16. Поняття про репетиційний жест. Камертон, його застосування. Відпрацювання навичок вміння розмежування функцій рук, показу довгих тривалостей (витриманих нот) та практичні вправи для закріплення матеріалу, відносно різних ритмічних малюнків у хорових партіях.

Змістовий модуль 6. Практичне засвоєння основ техніки диригування.

Тема 17. Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 3-4 класів ЗНЗ. Підготовка змістовного аналізу 1 пісні з шкільного репертуару (на вибір).

Тема 18. Диригування різних за характером хорових творів (a capella і з супроводом). Закріплення попередньо вивченого матеріалу та застосування на практиці. Вивчення за семестр 3-4 різнохарактерних хорових творів (a capella, з супроводом). Підготовка змістовного аналізу хорового твору a capella.

Змістовий модуль 7. Теоретичні знання з основ техніки диригування.

Тема 19. Поєднання різних ритмічних малюнків у правій та лівій руці. Пунктирний ритм. Прийоми показу. Вправи для чіткої координації рук. Засвоєння диригентських схем в різних динамічних відтінках, темпах, різних прийомах звуковедення. Штрих «staccato». Закріплення вміння прийому, відповідно до структури хорової партитури.

Тема 20. Диригування «складних розмірів», прийоми виконання. Різновиди складних розмірів. Критерії підбору хорового репертуару з такими схемами диригування. Диригування розміру 6/8, 6/4 на «два» і на «чотири» (залежно від характеру та темпу хорового твору).

Змістовий модуль 8. Практичне засвоєння теоретичного матеріалу з основ техніки диригування.

Тема 21. Вдосконалення вмінь диригування різних розмірів. Прості схеми, моменти вступів хорових партій, зняття, види звуковедення. Удосконалення роботи над самостійністю лівої та правої руки.

Тема 22. Практичне засвоєння основ техніки диригування. Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 4-5 класів ЗНЗ. Підготовка змістовного аналізу 1 пісні з шкільного репертуару (на вибір).

Тема 23. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Відповідно до попередньо засвоєних теоретичних знань. Диригування хорових творів для різного складу хору – дитячих, однорідних і мішаних. Хорові партитури з трилінійним та чотирилінійним викладом, з супроводом та акапельні. Різноманітні варіанти викладу хорових творів – гармонічні з елементами поліфонії, гомофонні. Різні за змістом і музичною формою (куплетно-варіаційні, прості, двочастинні, тричастинні).

Тема 24. Робота з хоровою партитурою.

Спів хорових партій, здійснюючи перехід з однієї партії в іншу. Спів акордів по вертикалі. Відпрацювання репетиційного жесту, використовуючи матеріал попередньо вивчених пісень.

Змістовий модуль 9. Практичне засвоєння основ техніки диригування.

Тема 25. Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 4-5 класів ЗНЗ. Підготовка письмового аналізу 1 пісні з шкільного репертуару (на вибір).

Тема 26. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Закріплення попередньо вивченого матеріалу та застосування на практиці. Вивчення за семестр 3-4 різнохарактерних хорових творів (а capella, з супроводом). Підготовка письмового аналізу хорового твору а capella. Гра хорової партитури акапельного твору на інструменті.

Змістовий модуль 10. Теоретико-технічна база диригування.

Тема 27. Контрастна динаміка у диригентському жесті. Відпрацювання чіткості переходу з одного динамічного відтінка в інший. Штрих «*marcato*», характер звуковедення. Роль кисті у відтворенні даного штриха. Закріплення вміння прийому, відповідно до структури хорової партитури. Зміна основного темпу твору. Прийоми переходу до швидких і повільних темпів.

Тема 28. Фермати, удосконалення прийому відтворення. Комбіноване зняття фермат. Використання прийому при агогічних змінах у творі.

Змістовий модуль 11. Практичне засвоєння основ техніки диригування.

Тема 29. Вивчення 2-3 пісень шкільного репертуару для 5-6 класів ЗНЗ. Підготовка письмового аналізу 1 пісні з шкільного репертуару (на вибір).

Тема 30. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Вивчення за семестр 3-4 різнохарактерних хорових творів (а capella, з супроводом), один з них опрацювати самостійно. Підготовка письмового аналізу хорового твору а capella. Гра хорової партитури акапельного твору на інструменті.

Змістовий модуль 12. Оволодіння основами техніки диригування, освоєння складних і мішаних розмірів.

Тема 31. Диригування перемінних розмірів. Синкопа. Різні варіанти виконання і відтворення у диригентському жесті.

Тема 32. Диригування творів у повільних темпах. Дроблення основної метричної долі. Розмір 3/8 – виконання у тридольній схемі з використанням різних динамічних нюансів. Диригування на «раз» у розмірі 3/8, 2/4, 3/4.

Змістовий модуль 13. Практичне виконання матеріалу з вивчення попередніх тем.

Тема 33. Художнє виконання пісень шкільного репертуару.

Диригування 2-3 дитячих пісень шкільного репертуару для 6-7 класів ЗНЗ. Повторення шкільного репертуару пісень для 1-4 класів для використання їх у класній та позакласній роботі під час проходження педагогічної практики. Підготовка письмового аналізу 1 пісні з шкільного репертуару (на вибір).

Тема 34. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Вивчення за семестр 3 різнохарактерних хорових творів (а capella, з супроводом), один з них опрацювати самостійно. Підготовка розгорнутого аналізу хорового твору а capella. Гра хорової партитури акапельного твору на інструменті.

Тема 35. Робота над хоровою партитурою. Опрацювання хорового репертуару здійснюється у тих самих напрямках, які використовуються в попередніх семестрах. Спів хорових партій, здійснюючи перехід з однієї партії в іншу. Спів акордів по вертикалі. Акцентується увага на самостійній роботі студентів під наглядом викладача. Хорові твори для опрацювання повинні мати відповідний рівень складності, що підкреслить знання та вміння раніше здобуті.

Змістовий модуль 14. Основні теоретичні знання з курсу основ диригування.

Тема 36. Характер диригентського жесту при змінах у темпі.

Темп, його зміна і відображення у художньому виконанні хорового твору. Характерні особливості диригування у дуже повільних темпах (adagio, lento, grave, largo), засвоєння відповідних метричних показників.

Тема 37. Змішані розміри, прийоми їх виконання. Розміри 2/2, 3/2. Також складні розміри 6/4, 7/4, їх відтворення у диригентському жесті. Вміння поєднувати складні ритмічні комбінації.

Змістовий модуль 15. Практичне виконання матеріалу з вивчення попередніх тем.

Тема 38. Різноманітне використання диригентської техніки для втілення конкретного художнього образу хорового твору. Опрацювання творів хорового репертуару з державного іспиту практикуму роботи з хором. Короткий аналіз музичної форми, фактури та будови хорових партій. План репетиційної роботи на усіх етапах вивчення творів хорового колективу.

Тема 39. Опрацювання шкільного репертуару. Диригування 2-3 дитячих пісень шкільного репертуару для 7-8 класів ЗНЗ. Повторення шкільного репертуару пісень для 5-6 класів для використання їх у класній та позакласній роботі під час проходження педагогічної практики. Підготовка письмового аналізу 1 пісні з шкільного репертуару.

Тема 40. Художнє виконання різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом). Вивчення за семестр 3 різнохарактерних хорових творів (а capella, з супроводом), один з них опрацювати самостійно. Підготовка розгорнутого аналізу хорового твору а capella. Гра хорової партитури акапельного твору на інструменті. Робота над хоровою партитурою. Продовжене опрацювання хорового твору навчального хору з репертуару програми державного іспиту.

Змістовий модуль 16. Основні теоретичні знання з курсу основ диригування.

Тема 41. Повторення теоретичних питань з техніки хорового диригування за увесь попередній період навчання. Вміння застосування на практиці.

Тема 42. Поняття агогіки – незначного відхилення від темпу. Диригентська техніка в умовах диригентських відхилень. Хорова фактура. Ознайомлення із більшістю видів хорових фактур (акордова, гармонічна, поліфонічна, гомофонно-гармонічна).

Тема 43. Дитячий шкільний пісенний репертуар. Навчально-педагогічні умови формування дитячого репертуару.

Тема 44. Підготовка до державного іспиту. Повторення вмінь та навичок, що здобуті протягом всіх років навчання. Робота з хоровим колективом. Написання плану розучування хорового твору а capella для роботи з хором, як II частини державного іспиту. Підготовка розгорнутого аналізу хорового твору а capella. Гра хорової партитури хорового твору на музичному інструменті.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекц.		практ	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Ознайомлення з основами техніки диригування					
Тема 1. Диригування як вид музичного мистецтва.	5			3	2
Тема 2. Підготовка диригентського апарату до оволодіння технікою диригування.	6			4	2
Разом за змістовим	11			7	4

модулем 1.					
Змістовий модуль 2. Практичне засвоєння основ техніки диригування					
Тема 3. Диригування пісень шкільного репертуару.	9			5	4
Тема 4. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом).	10			5	5
Разом за змістовим модулем 2.	19			10	9
Разом за I-й семестр	30			17	13
Змістовий модуль 3. Удосконалення основ техніки диригування					
Тема 5. Опрацювання і закріплення основних елементів диригентського жесту.	7			3	4
Тема 6. Характер і типи замахів. Показ вступів і зняття на різні долі такту.	6			4	2
Тема 7. Диригентські штрихи.	5			2	3
Тема 8. Фермати, їх види та прийоми виконання.	4			2	2
Разом за змістовим модулем 3.	22			11	11
Змістовий модуль 4. Практичне засвоєння основ техніки диригування					
Тема 9. Диригування пісень шкільного репертуару.	8			4	4
Тема 10. Диригування різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом).	15			8	7
Разом за змістовим модулем 4.	23			11	11
Разом за II семестр.	45			23	22
Змістовий модуль 5. Теоретико-технічна база диригування					
Тема 11. Проблема поняття диригентської «точки», її різновиди.	4			2	2

Тема 12. «Дроблений» вступ.	3			1	2
Тема 13. Характер диригентського жесту, загальні принципи. Звуковедення legato, non legato, staccato.	6			2	4
Тема 14. Фаза диригентського жесту – замах.	4			2	2
Тема 15. Основні засоби музичної виразності. Динаміка.	8			3	5
Тема 16. Поняття про репетиційний жест.	5			3	2
Разом за змістовим модулем 5.	30			13	17
Разом за III семестр.	30			13	17
Тема 17. Вивчення пісень шкільного репертуару (3-4 клас ЗНЗ).	5			2	3
Тема 18. Диригування різних за характером хорових творів (a capella і з супроводом).	5			3	2
Разом за змістовим модулем 6.	10			5	5
Тема 19. Поєднання різних ритмічних малюнків у правій та лівій руці.	5			2	3
Тема 20. Диригування «складних розмірів», прийоми виконання.	4			2	2
Разом за змістовим модулем 7.	9			4	5
Тема 21. Вдосконалення вмінь диригування різних розмірів.	4			1	3
Тема 22. Практичне засвоєння основ техніки диригування на творах шкільного репертуару.	3			1	2

Тема 23. Диригування різних за характером хорових творів (a capella і з супроводом).	4			2	2
Тема 24. Робота з хоровою партитурою.	5			2	3
Разом за змістовим модулем 8.	16			6	10
Змістовий модуль 9. Практичне засвоєння основ техніки диригування					
Тема 25. Вивчення пісень шкільного репертуару для 4-5 класів.	4			2	2
Тема 26. Диригування різнохарактерних хорових творів.	6			3	3
Разом за змістовим модулем 9.	10			5	5
Разом за IV семестр.	45			20	25
Змістовий модуль 10. Теоретико-технічна база диригування					
Тема 27. Контрастна динаміка у диригентському жесті.	6			3	3
Тема 28. Фермати, удосконалення прийому відтворення. Використання різних видів на практиці.	7			3	4
Разом за змістовим модулем 10.	13			6	7
Змістовий модуль 11. Практичне засвоєння основ техніки диригування					
Тема 29. Вивчення пісень шкільного репертуару для 5-6 класів.	8			4	4
Тема 30. Диригування різних за характером хорових творів (a capella і з супроводом). Гра хорової партитури на музичному інструменті.	9			5	4

Разом за змістовим модулем 11.	17			9	8
Разом за V семестр.	30			15	15
Змістовий модуль 12. Оволодіння основами техніки диригування, освоєння складних і мішаних розмірів.					
Тема 31. Диригування перемінних розмірів.	4			2	2
Тема 32. Специфіка диригування хорових творів у повільних темпах. Дроблення основної метричної долі.	4			2	2
Разом за змістовим модулем 12.	8			4	4
Змістовий модуль 13. Практичне виконання матеріалу з вивчення попередніх тем.					
Тема 33. Художнє виконання пісень шкільного репертуару (6-7 класів).	8			5	3
Тема 34. Диригування різних за характером хорових творів (a capella і з супроводом).	8			6	2
Тема 35. Робота над хоровою партитурою.	6			4	2
Разом за змістовим модулем 13.	22			15	7
Разом за VI семестр.	30			19	11
Змістовий модуль 14. Основні теоретичні знання з курсу основ диригування					
Тема 36. Характер диригентського жесту при змінах у темпі.	5			3	2
Тема 37. Змішані розміри, прийоми їх виконання.	5			2	3
Разом за змістовим модулем 14.	10			5	5
Змістовий модуль 15. Практичне виконання матеріалу з вивчення попередніх тем.					
Тема 38. Різноманітне використання диригентської техніки	6			3	3

для втілення конкретного художнього образу хорового твору.					
Тема 39. Опрацювання шкільного репертуару (пісні для 7-8 класу).	6			3	3
Тема 40. Художнє виконання різних за характером хорових творів (а capella і з супроводом).	8			4	4
Разом за змістовим модулем 15.	20			10	10
Разом за VII семестр.	30			15	15
Змістовий модуль 16. Основні теоретичні знання з курсу основ Диригування.					
Тема 41. Повторення теоретичних питань з техніки хорового диригування.	8			4	4
Тема 42. Поняття агогіки – незначного відхилення від темпу.	6			3	3
Тема 43. Дитячий шкільний пісенний репертуар.	8			3	2
Тема 44. Підготовка до державного іспиту.	8			4	3
Разом за змістовим модулем 16.	30			14	12
Разом за VIII семестр	30			14	12
Разом годин за навчальним планом.	270			140	130

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин
1.	Ознайомлення і засвоєння основних теоретичних знань з основ техніки диригування. Робота відносно засвоєння основних диригентських жестів необхідних для відтворення змісту хорових творів.	4
2.	Сольфеджування або спів мелодії з словами будь-якої хорової партії твору а capella. Підготувати усний аналіз пісні	9

	шкільного репертуару (на вибір).	
3.	Засвоєння основних питань з техніки хорового диригування. Вправи для координації правої та лівої руки. Вивчити 1 пісню шкільного репертуару (1-3 класи). Підготувати письмовий аналіз пісні шкільного репертуару (на вибір) за певним планом. Підготувати письмовий аналіз акапельного хорового твору.	11
4.	Підготувати письмовий аналіз пісні шкільного репертуару (на вибір) для 3-4 класів за певним планом. Відпрацювати практичні вміння для розучування пісенного репертуару у роботі з хоровим колективом.	11
5.	Опанувати нові теоретичні питання і закріпити раніше вивчені. Самостійно вивчити 1 нескладний хоровий твір а capella. Виконувати на музичному інструменті хорову партитуру акапельного твору. Спів хорових партій, здійснюючи перехід з однієї в іншу.	17
6.	Підготувати письмовий аналіз пісні 4-5 класу шкільного репертуару (на вибір) за певним планом. Підготувати письмовий аналіз хорового твору а capella.	5
7.	Один хоровий твір програми опрацювати самостійно. Підготувати письмовий аналіз пісні шкільного репертуару для 5-6 класів за певним планом. Підготувати письмовий аналіз хорового твору а capella. Виконувати на музичному інструменті хорову партитуру хорового твору, який буде виконуватися на диференційному контролі (залік). Спів хорових партій, здійснюючи перехід з однієї в іншу. Засвоєння вмінь працювати з камертоном.	5
8.	Закріпити практичні вміння роботи з хоровим колективом на прикладі розучування хорового репертуару з курсовим хором. Вміння визначати недоліки та проблемні моменти хорового виконання. Аналіз і робота над помилками невдалих моментів, які були помітні у техніці диригування при опрацюванні матеріалу з хоровим колективом.	10
9.	Опанувати теоретичні питання з основ техніки диригування вивчених за семестр. Підготувати письмовий аналіз пісні 6-7 класу шкільного репертуару (на вибір). Один хоровий твір програми опрацювати самостійно. Грати на музичному інструменті хорову партитуру твору без супроводу. Спів хорових партій, здійснюючи перехід з однієї в іншу. Підготувати розгорнутий аналіз хорового твору а capella. Налаштування від камертону, вміння побудувати початковий акорд для вступу хору.	5
10.	Опанувати нові і повторити попередньо вивчені теоретичні	7

	питання з основ техніки диригування вивчені за семестр. Самостійно опрацювати аналіз хорової партитури. Вміння визначати фактуру твору, діапазони хорових творів, аналізувати гармонічні ходи у хорових партіях. Опрацювати елементи репетиційної роботи з хоровим колективом.	
11.	Опанувати нові і повторити теоретичні питання з основ техніки диригування вивчені за семестр. Самостійно вивчити пісню шкільного репертуару для учнів 7-8 класів; підготувати письмовий аналіз. Один хоровий твір програми опрацювати самостійно. Грати на музичному інструменті хорову партитуру твору без супроводу	8
12.	Опрацювання збірок та музичної літератури для формування та підбору пісенного репертуару. Детальний розбір питань вокально-хорового аналізу хорової партитури. Вміння визначати всі складові аналізу.	4
13.	Показати художньо-образне виконання хорового твору для самостійної роботи. Розбір та опрацювання виконавського аналізу при написанні аналізу хорової партитури.	7
14.	Підготувати розгорнутий аналіз нескладного хорового твору (на вибір).	5
15.	Підготувати план розучування не складного хорового твору а capella для роботи з хором, як приклад для практичної роботи з хором на майбутнє.	10
16.	Повторити всі раніше вивчені теоретичні питання з курсу хорове диригування. Аналіз всіх складних моментів у хорових творах. Вміння заспівати будь-яку партію і проаналізувати зручність та складні моменти даної партії. Опрацювання музичної термінології.	12
	Разом	130

7. Методи навчання

1. Лабораторні заняття.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

8. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне), практичні заняття, перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль: підсумковий урок, заліки, екзамени.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Хорове диригування»

Оцінку «5», «відмінно» здобувач фахової передвищої освіти виявляє високий рівень володіння диригентською технікою (відповідно до програмових вимог), демонструє ґрунтовний аналіз хорової партитури, дає повні, розгорнуті відповіді на теоретичні питання (щодо програмових вимог), а також демонструє художнє виконання шкільного пісенного репертуару.

Оцінку «4», «добре» – здобувач фахової передвищої освіти добре володіє загальними принципами виконавської техніки, не в повному обсязі дає відповіді на теоретико-технічні питання, допускає помилки в аналізі хорової партитури, демонструє недосконале виконання творів шкільного пісенного репертуару.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти не завжди може продемонструвати основні навички техніки диригування, не може самостійно опрацювати матеріал хорової партитури, щоб виявити складні місця та основні моменти у виконанні, робить суттєві помилки в виконанні творів шкільного репертуару. Здобувач не може самостійно зробити аналіз хорової партитури.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину як хорового так і шкільного репертуару. Не демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не володіє технікою диригування найпростіших метричних схем. Не може продемонструвати аналіз хорової партитури.

100. Рекомендована література

Основна

1. Кушніренко А. М. Співаночки мої любі (нотний збірник): обробки українських народних пісень для хору: авт. зб. Чернівці: Видавництво ЧНУ. 2011. 179 с.
2. Пісні для молодшого хору. *Музична школа* / упоряд. Краснощок Г. Київ: Музична Україна № 40. 2012. 56 с.
3. Пісні для різних класів. *Музична школа* / упоряд. Краснощок Г. Київ: Музична Україна № 46. 2012. 56 с.
4. Пісні для різних класів. *Музична школа* / упоряд. Краснощок Г. Київ: Музична Україна № 47. 2012. 56 с.
5. Фільц Б. Співає жіночий хор. Київ: Музична Україна, 1986. 32 с.
6. Шиптур Б. Хорові твори: нотний збірник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 223 с.

Допоміжна

1. Академічне хорове мистецтво України (історія, теорія, практика, освіта) : монографія / упоряд. Лігус О. М. Київ: Ліра, 2017. 220 с.

2. Гобдич М. М., Дондик О. І., Виноградча Д. В. Фах (диригування). Фах (диригування/спів) : метод. вказівки з виконання практич. занять / упоряд. Дондик О. І. Київ: Ліра, 2017. 64 с.
3. Доронюк В.Д. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ, 2004. 292с.
4. Колесса М. Основи техніки диригування. Київ: Музична Україна, 1973.
5. Методика викладання хорового диригування: навч. посіб. для магістрантів закладів вищої освіти. Вид. 2-ге вид. доповнене та перероблене. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
6. Уколова Л. І. Диригування: навч. посіб. Київ: ВЛАДОС, 2003. 208 с.
7. Шумська Л. Ю. Хорове диригування: навчальний посібник. Видання 2-ге доп.та перероб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 105 с.
8. Якобенчук Н. О., Карпінєць А. М., Комаренко Н. М. Диригентсько-хоровий практикум (академічний хор): практикум / Н. О. Якобенчук, А. М. Карпінєць, Н. М. Комаренко. Київ: Ліра, 2017. 56 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронні версії навчальних посібників і партитур (включаючи партії інструментів) URL: <http://notes.tarakanov.net>.
2. Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія. URL: <http://www.kogpi.edu.te.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>